

श्री.रा.रा. कुळकर्णी यांस स.न.वि.वि.

प्रबोध स्वाध्याय क्र. १(ग्रंथारंभ लक्षण, व विमलब्रह्म निरूपण वर आधारित)

प्र. १ अ) ओवी २, ३, ४ ह्यांमधे सारांश येतो असे जरी असले तरी सुक्ष्म विचार करतां ह्यांमधील ४ थी महत्वाची आणी सयुक्तिक वाटते. तुमचे उत्तर योग्य आले आहे.

प्र. १-ब) विषयांची यादी अचूक लिहिली आहे. मायेची निर्मिती व ह्या निर्मितीचे कारण असा हा विषय दासबोधामधे येतो. समर्थ निश्चय हा शब्द कांही ठिकाणी वापरतात. तेथे विषयाचे स्वरूप निश्चितरीत्या मांडले आहे. लक्षणे वापरून श्रोता योग्य ते ओळखण्याच्या पात्रतेचा होतो म्हणून लक्षणे सांगितली आहेत.

प्र. २ : आपले उत्तर बरोबर आहे. फक्त वरवर पाने चाळणे, पाने पटापट उलटून फिरवणे व मग ग्रंथ वाचून झाला असे समजून टिका करणे समर्थाना मान्य नाही.

प्र. ३) . मानवी जन्माचा मुख्य उद्देशच मोक्ष प्राप्ती हा आहे पण धर्म, अर्थ, काम योग्य रीत्या सांभाळूनच हे करावे असे आपली वेदशास्त्रे सांगतात. म्हणून दासबोधामधे प्रपंच नेटका करण्यासाठी मार्गदर्शन आहे. म्हणून शेवटी परब्रह्मावर निरूपण आले आहे. व ह्यानिरूपणांतले मुद्देच उत्तरात अपेक्षित होते. तसे तुम्ही लिहिले आहे. उत्तर अगदी योग्य आले आहे.

प्र. ४ अ) श्रवणाचे फळ कोणते? . श्रवण म्हणजे नुसते वाचन किंवा ऐकणे नव्हे तर ते ऐकून त्याच सखोल विचार करणे, प्रत्यय घेणे . ह्यामुळेच असत् अयोग्य क्रिया करणे थांबून माणुस योग्य ते वर्तन करू लागतो. हेच क्रिया पालटणे होय. सर्व संशय दूर होतात हा पण श्रवणाच फायदा फळ आहे.

तुमचे उत्तर ह्या प्रश्नासाठी ठीक आले आहे. पूर्ण ओवी लिहून स्पष्टिकरण उत्तरामधे अपेक्षित होते. असो.

प्र. ४ ब) दासबोधामधे वणन केलेली साधना केल्याचे फळ म्हणजे देहपतनापूर्वीच सायुज्यमुक्ती मिळणे हे आहे. अशी मुक्ती मिळाली तरच मनुष्यजन्म घेतल्याचे सार्थक होते.

अंतःकरणामधे असे झाले की फक्त ब्रह्माचीच जाणीव उरते. सर्वत्र भगवंताचाच वास आहे हा अनुभव येतो. असा ह्या ओवीचा अर्थ घ्यायचा आहे. तुमचे उत्तर ठीक आले आहे.

प्र. ५ अ) हे उत्तर बरोबर योग्य आले आहे.

प्र. ५ ब) हा वैयक्तिक प्रश्न आहे. रोज एक समास किंवा समासामधल्या कांही ओव्या वाचणे, कांही श्लोक म्हणणे, पुजा करणे , जप करणे , सुर्यनमस्कार घलणे, व्यायाम करणे असे निरनिराळे दैनंदिनसाधने मधे घेता येते. आपनच ठरवायचे व त्या प्रमाणे वागायचे.

ह्यामुळे अनेक श्लोक पाठ होतात, स्तोत्रे पाठ होतात. मग वय झाले व जरी दृष्टि मंदावली, ऐकू कमी यायला लागले तरी आपण योग्य त्या मार्गाने जात राहू . हाच माझ्यामते दैनंदिन साधनेचा उद्देश असावा. तुमचा अभ्यास चांगला झाला आहे. घरच्या सर्वांना स.न.

आपला

रवींद्र फडके.